

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2013 și sentinței Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău, din 22 octombrie 2012, declarat de inculpatul

Chihai Mihail Valentin, născut la 01 septembrie 1993, originar din Ucraina, reg. Herson, V-Olexandro Starița, domiciliat în mun. Chișinău, com. Ciorescu, str. Sfatul Țării 36.

1. *Examinat în prima instanță: 23.12.2011-22.10.2012*
2. *Examinat în instanța de apel: 19.11.2012-24.01.2013*
3. *Examinat în instanța de recurs: 24.06.2013-02.10.2013*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău, din 22 octombrie 2012, Chihai M.V. a fost condamnat în baza:

- art. 290 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare;

- art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2) lit. b), p) Cod penal, cu aplicarea art. 79, 81 alin. (2) Cod penal la 8 ani închisoare.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 8 ani 3 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței, Chihai M.V. urmărind scopul omorului tatălui său Bulat Valentin Ion, din motivul răzbunării, cât și moștenirii afacerii acestuia, la 01 septembrie 2011, în com. Ciorescu, mun. Chișinău, s-a întâlnit cu cet. Matcovschi Adrian, căruia i-a comunicat intenția sa de a comanda omorul tatălui său Bulat V.I. contra sumei de 5 000 Euro și i-a arătat casa unde locuiește împreună cu mama și tatăl său, unde, după părerea lui, trebuia să fie executat omorul. În timpul acestei întâlniri, Chihai M.V. i-a transmis lui Matcovschi A. o armă din care urma să fie împușcată victima. La 02 septembrie 2011, Chihai M.V. iar s-a întâlnit cu Matcovschi A., pe str. Studenților, mun. Chișinău, unde Chihai M.V. confirmând încă o dată intenția sa de a săvârși omorul la comandă a tatălui său a comunicat diferite modalități de executare a omorului. La 06 septembrie 2011, în jurul orei 16.00, la o altă întâlnire în com. Ciorescu, mun. Chișinău, Chihai M.V. după ce a

văzut fotografia cu tatăl său mort și a primit portmoneul ultimului, i-a transmis suma convenită lui Matcovschi A. și anume 5 300 Euro, ca remunerare pentru executarea omorului.

Tot el, începând cu luna august 2011 și până la 01 septembrie 2011, a purtat și a păstrat la sine o armă de foc din categoria armelor sportive și de vânatoare cu țeava ghintuită calibrul 5,6 mm, cu lovitură circulară de model „TOZ 11”, confecționată industrial în anul 1952 în or. Tula, Federația Rusă și nouă cartușe de calibrul 5,6 mm, cu lovitură circulară și glonț de plumb, confecționate industrial destinate pentru efectuarea de trageri din arme sportive și de vânatoare cu țeava ghintuită și sunt utile pentru trageri, care la 01 septembrie 2011 au fost predate benevol organului de urmărire penală de către cet. Arsiucov Alexandr care le-a primit anterior de la Chihai M.V. pentru executarea omorului tatălui său Bulat V.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând faptul că este nevinovat, și fiind minor la momentul săvârșirii infracțiunii a fost dus în eroare de colaboratorii de poliție, de asemenea invoca asprimea pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2013, a fost respins apelul declarat, ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut, că conform probelor administrate pe dosar, atât în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel, este demonstrată cu certitudine vinovăția lui Chihai M.V. în comiterea infracțiunilor imputate lui, adică infracțiunile prevăzute de art. art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2), lit. b), p) și 290 alin. (1) Codul Penal, după următoarele semne calificative: *organizatorul înțelegerii prealabile de a săvârși omorul unei persoane din interes material, la comandă, însă din cauze independente de voința făptuitorului, infracțiunea nu și-a produs efectul și purtarea, păstrarea armei de foc și a munițiilor, fără autorizația corespunzătoare.*

Instanța de apel a conchis că vina integrală a inculpatului se confirmă prin următoarele probe: declarațiile inculpatului, martorilor Matcovschi A., Bulat V.I., Chihai R., Fedorișin T., Bulat M., procesele-verbale de interceptare și înregistrare a comunicărilor.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a ținut cont de criteriile enumerate de art. 7, 75, 76-78, 79, 81 alin. (2) CP și anume, dispozițiile părții generale a Codului penal, limitele de pedeapsa prevăzute de lege, gradul sporit de pericol social al faptei săvârșite reflectat de împrejurările săvârșirii sale, poziția procesuală a inculpatului în cadrul procesului penal, personalitatea acestuia, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea inculpatului.

5. Decizia este atacată cu recurs de către inculpat, în care solicită casarea hotărârilor adoptate pe caz cu rejudecarea cauzei, invocând faptul că este nevinovat, nu este de acord cu declarațiile martorilor, probele administrate nu sunt veridice, instanțele nu au luat în vedere faptul că la săvârșirea infracțiunii inculpatul era

minor, nu au fost prezentate probe ce ar demonstra intenția de a săvârși omorul, tatăl nu are pretenții față de el, au fost încălcate prevederile art. 389, 392 CPP.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul constată, că instanța de fond și de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția lui Chihai M.V. în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2), lit. b), p) și 290 alin. (1) Codul Penal, să fie justă și întemeiată.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie descrisă în punctul 4 al prezentei decizii, în opinia Colegiului a fost analizată desfășurat și minuțios în textul hotărârilor instanței de fond și de apel.

Referitor la argumentele recurentului precum că, a fost impus de colaboratorii de poliție să depună declarații la urmărirea penală ce nu corespund realității și el nu a avut intenția să-l omoare pe tatăl său, întemeiat au fost apreciate de către instanța de apel ca o metodă de eschivare de la răspunderea penală, deoarece aceste declarații sunt combătute prin cumulul de probe cercetate în cadrul ședinței de judecată și anume declarațiile martorilor Matcovschi A., Bulat V., Fedorișin T., potrivit cărora inculpatul a acționat cu intenție directă, din interes material, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al faptelor sale, prevăzând urmările, însă din cauze independente de voința făptuitorului, infracțiunea nu și-a produs efectul prin ce a comis infracțiunea prevăzută de art. art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2), lit. b), p) Cod penal, precum și purtarea, păstrarea armei de foc și a munițiilor fără autorizația corespunzătoare, infracțiunea prevăzută de art. 290 alin. (1) Cod Penal.

Aceste constatări s-au confirmat și prin raportul de expertiză psihiatrică legală nr. 95s-2011 din 15.11.2011, prin care s-a stabilit că inculpatul, în perioada comiterii infracțiunii de maladii psihice nu suferă, tulburări psihice nu a manifestat, a acționat cu discernământ, având capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, deci este responsabil de fapta comisă. La examinarea stării psihice de către comisia de experți inculpatul a relatat liber cele comise, lămurind, că a hotărât să-l omoare pe tatăl său, pentru că acesta era agresiv, aplica forța fizică împotriva sa și a mamei sale, a procurat arma pentru acest scop, la momentul examinării regretă de cele comise și speră la un final favorabil că este minor și tata l-a iertat (f.d. 168-169, v.1).

În acest sens, instanța de apel corect a invocat jurisprudența Curții Europene în cazul *Ramanauskas vs. Lituania*, unde se susține că, provocarea de către poliție apare atunci când ofițerii implicați, - membri ai structurilor de forță sau persoane care acționează la instrucțiunile acestora, nu se rezumă la investigarea activității criminale într-o manieră pasivă, dar exercită o astfel de influență asupra subiectului, încât să-l determine la comiterea unei acțiuni care, altfel, nu ar fi comisă, pentru a face posibilă stabilirea unei infracțiuni și probarea ei în scopul acuzării.

La fel a statuat Curtea și în cauza *Teixeira vs. Portugalia*, făcând distincția între situații când elementul intențional pentru comiterea unei infracțiuni nu exista - prin urmare a fost determinată de activitatea de provocare - și situații când infractorul a fost predispus la activitatea infracțională, mai mult, ofițerii de poliție au acționat din proprie inițiativă, fără supravegherea unei instanțe.

În cazul dat, însă calitatea agenților sub acoperire, a fost constituită în baza Legii privind activitatea operativă de investigații și potrivit art. 6 pct. 20) Cod de procedură penală, corespunde calității procesuale de „*investigatori sub acoperire*”, acțiunile lor fiind autorizate de judecătorul de instrucție, iar *intenția de a-l omorî pe Bulat V. a apărut din partea lui Chihai M.V.*, fapt confirmat și de martorul Matcovschi A., care a declarat că, de fiecare dată când se întâlnea cu inculpatul, ultimul îi propunea mai multe metode convenabile de lichidare a tatălui. Astfel, instanța de recurs consideră că concluziile instanțelor inferioare precum că nu a avut loc provocarea din partea organelor de urmărire penală sunt corecte.

De asemenea instanța de apel just a evidențiat că din însăși declarațiile inculpatului reiese că dânsul, cu mult timp până a se întâlni cu ofițerul sub acoperire Matcovschi A. a întreprins măsuri de a-l omorî pe tatăl său, și anume: a căutat persoane care să săvârșească acest omor, având întrevederi, în acest sens, mai întâi cu o persoană pe nume Iurie, apoi cu alta, și doar după aceasta s-a infiltrat, pentru a executa cerința inculpatului de a-și omorî tatăl.

În aceeași ordine de idei, Colegiul menționează că probele administrate pe dosar au fost apreciate de instanțele de fond și de apel ca incontestabile, fiind puse la baza sentinței de condamnare și ca urmare la stabilirea pedepsei, ținând cont de circumstanțele cauzei și personalitatea celui vinovat.

În ce privește vârsta inculpatului, instanța de recurs constată că primele acțiuni ai acestuia au început pe când el era minor, iar ulterior când infracțiunile s-au consumat el atinsese majoratul.

Referitor la gravitatea infracțiunilor săvârșite de către inculpat, instanța de apel întemeiat a reținut că acestea conform art. 16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor excepțional de grave, care n-a fost dusă până la capăt, art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2), lit. b), p) Cod penal și mai puțin grave art. 290 alin. (1) Cod penal.

Colegiul consideră că instanța de apel legal a concluzionat că instanța de fond, la numirea pedepsei inculpatului, just a ținut cont de prezența circumstanțelor atenuante, reținând ca circumstanță excepțională comiterea infracțiunii în vârstă

minoră, lipsa celor agravante și justificat i-a aplicat pedeapsa sub limita minimă sub formă de 8 ani închisoare în baza art. 26, 42 alin. (3), 145 alin. (2), lit. b), p) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79, 81 alin. (2) Cod penal, și corect a aplicat și prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal.

De asemenea instanța de apel întemeiat a remarcat că instanța de fond a ținut cont și de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, și de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, cum ar fi: comportamentul inculpatului și starea psihologică în familia lui și anume conflictele familiale - comportamentul brutal al tatălui și violența aplicată de către acesta împotriva membrilor familiei, inclusiv și asupra inculpatului, fapt confirmat de către Bulat V., în cadrul audierii în instanța de fond, atitudinea inculpatului și a părinților acestuia după comiterea infracțiunii, de faptul, că în rezultatul infracțiunii n-au survenit careva urmări grave.

Totodată, Colegiul constată că recurentul invocă în recursul declarat aceleași argumente ca și în apel, asupra cărora, instanța de apel deja s-a expus. Mai mult ca atât, argumentul privind aprecierea eronată a probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept, fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Faptul că inculpatul nu este de acord cu sentința adoptată, nu a fost luat în considerație de către instanța de apel întemeiat, deoarece acest dezacord nu poate constitui temei pentru desființarea sentinței, totodată instanțele de judecată au examinat cauza penală prezentă fără careva abateri de la normele de procedură și corect au apreciat probele cercetate sub toate aspectele, concluzie ce este susținută și de instanța de recurs. Astfel, argumentul invocat de recurent privind încălcarea prevederilor art. 389 și 392 Cod de procedură penală, nu este incident în cauză. Mai mult, argumentul dat nici nu a fost desfășurat în textul recursului, pentru a putea fi pus în discuție de către Colegiu.

În recursul ordinar declarat de inculpat, hotărârile recurate sunt criticate, prin prisma art. 427 Cod de procedură penală, însă nu este reflectat care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar duce la casarea hotărârii, nu sunt indicate nici un temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală și nu este argumentat în ce constă problema de drept de importanță generală ce persistă în cauza dată, ce ar duce la casarea.

Astfel, analizând textul hotărârilor recurate, se observă că acestea corespund tuturor prevederilor legii de procedură penală, ele fiind legale și întemeiate, nefiind prezente în ele erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării acestora și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2013 și sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 22 octombrie 2012, declarat de inculpatul *Chihai Mihail Valentin*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 octombrie 2013.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Elena Covalenco

Copia corespunde originalului

Judecător:

Nicolae Gordilă